

1. Referentie

Referentie	Van Hove, G. (1999). <i>Het recht van alle kinderen. Inclusief onderwijs. Het perspectief van ouders en kinderen</i> . Leuven: Acco.
Taal	Nederlands
ISBN	90-334-4295-7
Publicatievorm	Boek

2. Abstract

Overall ter wereld voeren kinderen met een handicap, samen met hun ouders, leerkrachten en andere professionelen, een dagelijkse strijd om volwaardig te worden opgenomen in een gewone klas. Maar 'inclusie' boezemt velen nog angst in of botst op tal van vooroordelen. Dit boek geeft meer uitleg over de filosofie waarin de inclusiegedachte is ingebed, en plaatst inclusie en inclusief onderwijs in een theoretisch en praktijkgericht kader. Naast de bespreking van het literatuuraanbod, komen vooral een aantal ouders van kinderen met een verstandelijke handicap aan het woord. Zij vertellen hun verhaal: hun eenzame strijd om inclusief onderwijs in de praktijk om te zetten, de talrijke hindernissen die ze hierbij ondervinden, maar ook de grote voldoening die zij en hun kind ervaren. Stuk voor stuk zijn het boeiende verhalen, met telkens één centraal motief: samen werken aan een goede school voor alle kinderen. Respect voor elke mening en respect voor diversiteit staan hierbij voorop. Aan de hand van deze verhalen distilleert de auteur de noodzakelijke voorwaarden waarbinnen inclusief onderwijs mogelijk wordt. Hij wijst hierbij uitdrukkelijk op de maatschappelijke keuze van solidariteit en engagement die daadwerkelijk dient gemaakt te worden. Ten slotte worden de getuigenissen van deze ouders en de opmerkingen van de auteur geconfronteerd met de ervaringen van professionele onderzoekers op dit terrein.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Onderwijs
Trefwoord(en)	Buitengewoon onderwijs, diversiteit, inclusie, inclusief onderwijs, reguliere scholen, verstandelijke handicap

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Geert Van Hove, m.m.v studenten Orthopedagogiek Vakgroep Orthopedagogiek Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen UGent H. Dunantlaan 2 9000 Gent Tel: 09/ 264 64 65 Fax: 09/ 264 64 91 http://ortserve.UGent.be/indexnl.php

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Welke zijn de trends in het leven van de families (ouders met een kind met een verstandelijke handicap dat onderwijs volgt in een reguliere school) en de keuzes die ze maakten, om van daaruit scholen kunnen leren hoe inclusie gerealiseerd kan worden? Wat zijn de voorwaarden voor inclusief onderwijs?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks-methode	Kwalitatief onderzoek, mondeling open interview (met richtvragen)
Onderzochte groep	60 gezinnen (via vooronderzoek), zes gezinnen (ouders die op dit moment een kind hebben met een verstandelijke handicap dat school loopt in het reguliere onderwijs) worden besproken in het boek: - gezinnen uit alle provincies van Vlaanderen - de kinderen van de gezinnen volgen les in verschillende leerjaren - geen ouders met kinderen met een verstandelijke handicap die in het secundair onderwijs les volgen - naast het kind met een verstandelijke handicap, zijn er nog kinderen in het gezin.
Bereik	Regionaal (Vlaanderen)

7. Resultaten

Trends	De gezinnen moesten leren leven met de shock van de handicap van hun kind. Toch blijken deze mensen in staat om zich te hervatten na de geboorte van hun kind met een verstandelijke handicap. Bij hun zoektocht gaan de meesten geen uitdaging uit de weg. Maar het gegeven 'zoektocht' slaat dikwijls om in 'een dagelijkse strijd'. Er is een grote binding met medestanders of 'compagnons de route'. In de verhalen wordt ook veel verteld over de barrières en over de weerstanden en tegenstanders. Voor barrières moeten veel creatieve kindgerichte oplossingen worden gezocht. De tweede groep hindernissen moet anders bestreden worden. Ze brengen ons bij een andere kijk op 'handicap'. Het wordt een sociaal, politiek, cultureel fenomeen, dat niet zomaar kan verklaard worden vanuit een individuerichte invalshoek. Inclusie is een proces. Het wordt meestal gedragen door een team (zeer flexibele groepen van mensen die dynamisch op de noden gaan inspelen: leerkrachten, schoolteams, therapeuten, ouders en kinderen...). De meeste ouders wijzen op de invloed op de kwaliteit van het onderwijs voor de andere kinderen en op de beeldvorming van de andere ouders en betrokkenen. Men ontdekt dikwijls ongekende vaardigheden en talenten van kinderen met een handicap die uitgedaagd worden in een echte wereld waar ze gewoon deel uitmaken. De keuze voor het reguliere onderwijs wordt door de meeste ouders heel bewust gemaakt. Alle ouders willen respect opbrengen voor ouders die wel speciale opvangvormen kiezen. Deze zeer bewuste keuze voor het reguliere circuit trekken alle ouders ook door buiten de school. Het is opvallend hoezeer de ouders werken aan continuïteit en toekomst
Voorwaarden	Inclusief onderwijs wordt het best gerealiseerd in een proces dat gedragen wordt door de hele schoolgemeenschap. Inclusief onderwijs wordt pas mogelijk op basis van hecht teamwork. We leren het best te luisteren naar de ouders en ze te beschouwen als echte partners. De leerkracht uit het reguliere onderwijs die in een proces van inclusief onderwijs stapt, is verantwoordelijk voor de opleiding van alle kinderen in zijn/haar klas. Deze spilfiguur moet tijd krijgen voor overleg en het uittekenen van een inclusieroute, gebaseerd op een goede diagnostiek en correcte informatie. Dit mondt uit in een geïndividualiseerd leer- en handelingsplan. Assistentie in de klas of specifieke ondersteuning, loopt het best parallel met het wegwerken van (fysieke en mentale) barrières binnen het hele schoolleven. De zware opdracht van leerkrachten moet grondig voorbereid worden in een lerarenopleiding. Een goede bijscholing kan ook kansen geven aan leerkrachten die meer willen weten over inclusief onderwijs. Ouders en scholen die de uitdaging van inclusief onderwijs aangaan, hebben het recht op een bijbehorende subsidieregeling. Inclusief onderwijs als proces van kwaliteitsvol onderwijs voor alle kinderen hecht het best veel belang aan de kinderen-zonder-label-handicap.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/

9. Beleidsaanbevelingen

Nee

10. Samenvatting

Overal ter wereld voeren kinderen met een handicap, samen met hun ouders, leerkrachten en andere professionals, een dagelijkse strijd om volwaardig te worden opgenomen in een gewone klas. Maar 'inclusie' boezemt velen nog angst in of botst op tal van vooroordelen. Dit boek geeft meer uitleg over de filosofie waarin de inclusiegedachte is ingebed, en plaatst inclusie en inclusief onderwijs in een theoretisch en praktijkgericht kader. Naast de bespreking van het literatuuraanbod, komen vooral een aantal ouders van kinderen met een verstandelijke handicap aan het woord. Zij vertellen hun verhaal: hun eenzame strijd om inclusief onderwijs in de praktijk om te zetten, de talrijke hindernissen die ze hierbij ondervinden, maar ook de grote voldoening die zij en hun kind ervaren. Stuk voor stuk zijn het boeiende verhalen, met telkens één centraal motief: samen werken aan een goede school voor alle kinderen. Respect voor elke mening en respect voor diversiteit staan hierbij voorop. Aan de hand van deze verhalen distilleert de auteur de noodzakelijke voorwaarden waarbinnen inclusief onderwijs mogelijk wordt:

- Inclusief onderwijs wordt het best gerealiseerd in een proces dat gedragen wordt door de hele schoolgemeenschap.
- We leren het best te luisteren naar de ouders en ze te beschouwen als echte partners.
- Inclusief onderwijs wordt pas mogelijk op basis van hecht teamwork.
- De leerkracht uit het reguliere onderwijs die in een proces van inclusief onderwijs stapt, is verantwoordelijk voor de opleiding van alle kinderen in zijn/haar klas.
- De zware opdracht van leerkrachten moet grondig voorbereid worden in een lerarenopleiding. Een goede bijscholing kan ook kansen geven aan leerkrachten die meer willen weten over inclusief onderwijs.
- Ouders en scholen die de uitdaging van inclusief onderwijs aangaan, hebben het recht op een bijbehorende subsidieregeling.
- Inclusief onderwijs als proces van kwaliteitsvol onderwijs voor alle kinderen hecht het best veel belang aan de kinderen-zonder-label-handicap.

De auteur van het boek wijst hierbij uitdrukkelijk op de maatschappelijke keuze van solidariteit en engagement die daadwerkelijk dient gemaakt te worden. Ten slotte worden de getuigenissen van deze ouders en de opmerkingen van de auteur geconfronteerd met de ervaringen van professionele onderzoekers op dit terrein.